

Fullmäktige 11.12.2023 § 149

§ 149

## **Ändring av förvaltningsstadgan till följd av organiseringen av skolornas och gymnasiernas direktions**

Beredning och upplysningar:  
Pesonen Tiina  
Leino Virpi  
fornamn.efternamn@esbo.fi  
Telefon 09 816 21

### **Förslag**

Föredragande  
Stadsstyrelsen

Fullmäktige ändrar förvaltningsstadgan enligt bilagan så att skolornas direktions fortsätter sin verksamhet till utgången av fullmäktigeperioden, varefter verksamheten ses över. Ändringarna träder i kraft 1.1.2024.

### **Behandling**

### **Beslut**

Fullmäktige:  
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

### **Redogörelse**

#### **Tidigare beslut om skolornas och gymnasiernas direktions**

Skolornas och gymnasiernas direktions är sådana organ som avses i kommunallagen. Kommunen kan själv besluta om kommunens skolor och gymnasier ska ha direktions. Bestämmelser om direktions uppgifter och beslutanderätt finns i förvaltningsstadgan som godkänts av fullmäktige.

Stadsstyrelsen beslutade 7.12.2020 § 396 att man ska utreda möjligheterna att stärka samarbetet mellan skolorna och familjerna så att skolornas samarbete med föräldraföreningarna fördjupas och blir förpliktande och skolornas direktions läggs ned.

Stadsstyrelsen beslutade 15.3.2021 § 78 att samarbetet mellan hemmen och skolorna ska stärkas. Direktionerna väljs hösten 2021 för en mandatperiod på två år, under vilken man utreder hur samarbetet för hemmets, skolans och elevernas bästa kan stärkas genom direktionernas och/eller föräldraföreningarnas verksamhet.

Nämnden för fostran och lärande och nämnden Svenska rum tillsatte hösten 2021 skolornas och gymnasiernas direktions för perioden 2021–2023. De ändringar i ledamöter eller ersättare som skett under perioden har behandlats som enskilda ärenden i nämnderna.

Stadsstyrelsen behandlade ändringen av förvaltningsstadgan bland annat i fråga om direktionerna 6.11.2023 § 298. I ärendet hade det föreslagits att grundskolornas direktions fortsätter sin verksamhet och att direktionernas verksamhet i gymnasier läggs ned. Stadsstyrelsen

beslutade att ärendet remitteras för ny beredning så att också direktionerna för den grundläggande utbildningen läggs ned och skolorna samtidigt åläggs att samarbeta med föräldraföreningarna. De pengar som sparas in genom förslaget ska användas för att stärka den grundläggande utbildningen.

### **Förslag till ändring som gäller skolornas och gymnasiernas direktioner**

Staben för sektorn för fostran och lärande har tillsammans med sektorns resultatenheter berett ett ärende som gäller direktionernas fortsatta verksamhet. En viktig del av beredningen har varit en enkät med hjälp av vilken man har kartlagt skolornas, gymnasiernas, ungdomsfullmäktiges och föräldraföreningarnas takorganisation KoKoEspoo ry:s synpunkter i frågan. Webropol-enkäten skickades per e-post 10–11.5.2023.

I fråga om skolor och gymnasier kan enkäten besvaras av direktionerna, personalen, rektorerna/skolföreståndarna samt elev- och studerandekårerna. Enkäten skulle besvaras senast 16.6.2023. Inom den utsatta tiden lämnades 265 svar. Efter den utsatta tiden kom det ännu ett svar från en direktion. Några direktioner lämnade flera svar.

Svaren fördelades enligt följande:

68 procent tyckte att direktionerna borde fortsätta sin verksamhet.

32 procent tyckte att direktionerna borde läggas ned och samarbetet med föräldraföreningar och andra aktörer borde stärkas.

Majoriteten av direktionerna (nästan 90 procent) tyckte att direktionerna borde fortsätta sin verksamhet. För rektorernas/skolföreståndarnas del fördelades svaren på fortsättning av verksamheten (42 procent av svaren) och nedläggning av verksamheten (58 procent av svaren). Av personalen tyckte 59 procent att direktionerna borde fortsätta sin verksamhet och av elev- och studerandekårerna 78 procent. Ungdomsfullmäktige understödde i sitt svar nedläggningen av direktionerna. Motiveringen var att behovet av direktioner kan variera mellan högstadierna och gymnasierna. Dialog kan föras på föräldramöten.

Efter enkäten har det gjorts en bedömning av konsekvenserna för barn och unga samt en förhandsbedömning av de olika alternativen.

I förslaget föreslås det att fullmäktige ändrar förvaltningsstadgan enligt bilagan så att skolornas direktioner fortsätter sin verksamhet till utgången av fullmäktigeperioden, varefter verksamheten ses över. Gymnasiernas direktioner läggs ned 1.1.2024. Från förvaltningsstadgan stryks de punkter som gäller gymnasiernas direktioner, och till beslutanderätten för nämnden för fostran och lärande och nämnden Svenska rum fogas godkännandet av principerna för samarbetet med föräldraföreningar eller motsvarande aktörer för gymnasiernas del.

Studerandenas och deras vårdnadshavares delaktighet kan utvecklas genom olika särskilda lösningar för varje gymnasium. Vissa gymnasier har en aktiv föräldraförening. Intresset för föräldraföreningar kan öka om samarbetet med dem ökar.

Representanter för elevkårsstyrelsen och vårdnadshavarna kan till exempel bjudas in till arbete med utvidgade generellt inriktade elevhälsogrupper. Den gemensamma välfärdsgruppen (dvs. den läroanstaltsspecifika elevhälsogrupper) utvecklar gemensamma verksamhetssätt och främjar de studerandes och vårdnadshavarnas delaktighet i läroanstaltens verksamhet. Till gruppens uppgifter hör

bland annat främjande av studerandenas och vårdnadshavarnas delaktighet, främjande av växelverkan och det sociala välbefinnandet, planering av stärkande av emotionella och sociala färdigheter och säkerställande av enhetliga förfaringssätt, stödjande av arbetsron, förebyggande av mobbning, trakasserier och våld och överenskommelser om tillvägagångssätt för att ingripa i dessa, uppföljning och utvärdering av läget för säkerheten och välbefinnandet i studiegemenskapen och grupperna samt av effekterna av det gemensamma välfärdsarbetet.

Dessutom kan vårdnadshavare eller deras representanter bjudas in till olika temagrupper eller temadagar, öppet hus-dagar, som sakkunniga på lektioner och till diskussionsmöten. Man kan också be vårdnadshavarna om förslag och respons. Genom olika enkäter kan man kartlägga åsikter och synpunkter.

I och med att gymnasiernas direktionser läggs ned föreslås det att avstängning av en gymnasiestuderande för viss tid, som hör till direktionsernas beslutanderätt, överförs till beslutanderätten för nämnden för fostran och lärande och nämnden Svenska rum. Enligt gymnasielagen kan gymnasiets rektor få behörighet att besluta om avstängning av andra än läropliktiga studerande för högst tre månader. Bestämmelser om behörigheten finns i delegeringsbeslutet som nämnderna har godkänt.

Gymnasiernas direktionser har fattat beslut om läroanstaltsspecifika läroplaner, elevhälsoplaner, läsårsplaner, jämställdhets- och likabehandlingsplaner samt ordningsstadgor. För beredningen av dessa svarar rektorn, och i beredningen ska utöver gymnasiets personal även studerandena och vårdnadshavarna inkluderas. Behörigheten att godkänna ovan nämnda planer och ordningsstadgor ska fastställas genom nämndernas delegeringsbeslut. Ändringar i delegeringsbesluten behandlas av nämnderna i slutet av 2023.

På grund av den ändring i lagen om elev- och studerandevård som trädde i kraft 1.1.2023 och de ändringar som infördes 1.8.2023 i grunderna för läroplanerna utarbetas elevhälsoplanen skilt för varje utbildningsanordnare. Det föreslås att godkännandet av elevhälsoplanen för varje utbildningsanordnare fogas till beslutanderätten för nämnden för fostran och lärande och nämnden Svenska rum. Det föreslås att behörigheten att godkänna elevhälsoplanen slopas ur direktionsens beslutanderätt.

Dessutom föreslås det att stadgan om arvoden och reseersättningar till förtroendevalda ses över på grund av att gymnasiernas direktionser läggs ned.

## **Beslutshistoria**

Stadsstyrelsen 27.11.2023 § 311

### **Förslag**

Föredragande  
Stadsdirektör Mäkelä Jukka

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige ändrar förvaltningsstadgan enligt bilagan så att ändringarna träder i kraft 1.1.2024.

### **Behandling**

Ordföranden lämnade understödd av Partanen följande förslag:

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige ändrar förvaltningsstadgan enligt bilagan så att skolornas direktioner fortsätter sin verksamhet till utgången av fullmäktigeperioden, varefter verksamheten ses över. Ändringarna träder i kraft 1.1.2024.

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om förslaget kunde godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att stadsstyrelsen hade godkänt förslaget.

## Beslut

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige ändrar förvaltningsstadgan enligt bilagan så att skolornas direktioner fortsätter sin verksamhet till utgången av fullmäktigeperioden, varefter verksamheten ses över. Ändringarna träder i kraft 1.1.2024.

Stadsstyrelsen 6.11.2023 § 298

## Förslag

Föredragande  
Stadsdirektör Mäkelä Jukka

Stadsstyrelsen

1  
föreslår att fullmäktige ändrar förvaltningsstadgan enligt bilagan så att ändringarna träder i kraft 1.1.2024.

2  
konstaterar att den politiska organisationen granskas i fråga om främjandet av hälsa och välfärd före fullmäktigeperiodens utgång i samband med att man även i övrigt bedömer hur de förtroendevalda kommer att organisera sig inför nästa fullmäktigeperiod.

3  
beslutar att skolornas direktioner fortsätter sin verksamhet till utgången av fullmäktigeperioden, varefter verksamheten ses över.

## Behandling

Föredragandens ändringar vid mötet har beaktats i protokollet.

Partanen lämnade understödd av Saramäki m.fl. följande förslag:

Punkt 3 ändras enligt följande: beslutar att skolornas och gymnasiernas direktioner fortsätter sin verksamhet.

Vuornos föreslog understödd av Simon Elo att ärendet remitteras för ny beredning så att också direktionerna för den grundläggande utbildningen läggs ned och skolorna samtidigt åläggs att samarbeta med föräldraföreningarna. De pengar som sparas in genom förslaget ska användas för att stärka den grundläggande utbildningen.

Efter avslutad diskussion konstaterade ordföranden att det lämnats ett från föredragningen avvikande understött förslag vilket föranleder omröstning.

Ordföranden konstaterade att stadsstyrelsen med 8 röster mot 7 hade godkänt Vuornos delåterremiss. Röstningslistan bifogas till protokollet.

Ordföranden konstaterade att stadsstyrelsen enhälligt godkänt föredragandens förslag till övriga delar.

## Beslut

## Stadsstyrelsen

1

föreslår att fullmäktige ändrar förvaltningsstadgan enligt bilagan så att ändringarna träder i kraft 1.1.2024.

2

konstaterar att den politiska organisationen granskas i fråga om främjandet av hälsa och välfärd före fullmäktigeperiodens utgång i samband med att man även i övrigt bedömer hur de förtroendevalda kommer att organisera sig inför nästa fullmäktigeperiod.

3

beslutar att ärendet, för den del det gäller grundskolornas och gymnasiernas direktions, remitteras för ny beredning så att också direktionerna för den grundläggande utbildningen slopas och skolorna samtidigt åläggs att samarbeta med föräldraföreningarna. De pengar som sparas in genom förslaget ska användas för att stärka den grundläggande utbildningen.

4

beslutar att utvecklandet av invånarnas möjligheter att delta och påverka fortsätts utifrån modellen för invånarverksamheten så att en modell som stärker det lokala deltagandet skapas inom den lokala koordineringen.

### Beslutshistoria

### Bilaga

- 1 Ändring av förvaltningsstadgan vid stadsstyrelsens möte 27.11.2023

### Tilläggsmaterial

- Johtokuntien jakelua koskevan kyselyn yhteenveto
- Kysely koulujen ja lukioiden johtokuntien jatkosta
- Lapsi- ja nuorisovaikutusten arviointi sekä ennakkoarviointi johtokuntien jatkosta

### För kännedom